

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Рівненський державний гуманітарний університет
Національний університет «Львівська політехніка»
Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського
Національний університет водного господарства та природокористування
Одеський національний політехнічний університет
Сумський національний університет
Хмельницький національний університет
Суспільна Академія Наук (Республіка Польща)
Західно-Саксонська Вища фахова школа
(м. Цвікау, ФРН)
Університет ім. Матея Бела
(м. Банська Бистрица, Словацька Республіка)
ВГО «Українська асоціація маркетингу»
Рівненська обласна державна адміністрація

СУЧАСНІ ТРЕНДИ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧІВ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

Тези доповідей
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

15-16 грудня 2017 року

Мазарук І.А. – заступник директора з питань міжнародних комунікацій і
РДГУ, к.е.н., доцент

Григорук І.В. – заступник директора з питань міжнародних комунікацій і
РДГУ, к.е.н., доцент

Григорук І.В. – доцент кафедри менеджменту РДГУ, к.е.н., доцент;

Григорук І.В. – завідувач кафедри економічної теорії РДГУ, к.е.н., доцент;

Григорук М.В. – завідувач кафедри маркетингу НУВГП, д.е.н., професор;

Григорук М.В. – завідувач кафедри менеджменту РДГУ, к.т.н., доцент;

Шкуніч С.М. – доцент кафедри менеджменту РДГУ, к.е.н., доцент;

Петрик І. – доктор, ад'юнкт Суспільної академії наук;

Харбоєська Н.В. – ст. науковий співробітник Інституту
водного господарства Західного Полісся НААН України, к.е.н.

Рівне 2017

УДК 339.138 (075.8)
С 91

Відповідальний за випуск:

Дейнега О.В. – к.е.н., доцент Рівненського державного
гуманітарного університету

Сучасні тренди поведінки споживачів товарів і послуг: Міжнародна науково-практична конференція, м. Рівне, 15-16 грудня 2017 р.: [тези доп.]. – Рівне: О. Зень, 2017. – 251 с.

ISBN – 978–617–601–241–2

Збірник містить тези доповідей результатів актуальних досліджень типології поведінки споживачів на вітчизняних та закордонних ринках промислових, споживчих товарів, послуг, нішових ринках та у публічному секторі, а також пропозиції щодо їх врахування при плануванні діяльності ринково орієнтованих підприємств та у публічній сфері.

Збірник розраховано на науковців, викладачів вищих навчальних закладів, фахівців із маркетингу та психології, підприємців, представників органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Матеріали подані в авторській редакції.

Друкується за рішенням Вченої Ради Рівненського державного гуманітарного університету, протокол № 13 від 1 грудня 2017 р.

УДК 339.138 (075.8)

ISBN – 978–617–601–241–2

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2017

Савіна Н.Б., д.е.н.

проректор із наукової роботи та міжнародних зв'язків

Пиртко М.С., аспірант

Національний університет водного господарства та природокористування

marianpyrtko@gmail.com

ФІНАНСОВІ ПОТРЕБИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ТА МЕХАНІЗМ ЇХ ЗАДОВОЛЕННЯ

Позитивним аспектом реалізації адміністративно-територіальної реформи, що на сьогодні реалізується в Україні, є мотивування територіальних громад (ТГ) ефективно використовувати свій соціальний та економічний потенціал, зокрема і за рахунок посилення контролю ТГ над фінансовими потоками, визначення пріоритетності задоволення їх потреб.

В процесі власної діяльності у ТГ можуть виникати різноманітні потреби, які задовольняються в першу чергу за рахунок грошових коштів та інших активів. Таким чином, кожна ТГ має фінансові потреби, що являються первинними по відношенню до інших видів її потреб.

Можливість задоволення власних фінансових потреб ТГ, незалежність у виконанні ними певних завдань, що реалізується в рамках правового поля, є важливими умовами проведення децентралізації. Об'єкт територіального самоврядування, яким є ТГ, як суб'єкт державної влади є носієм суб'єктивного права, призначеного йому. Основна мета діяльності ТГ полягає у виконанні завдань громадськості, що не закріплені за іншими суб'єктами публічного права, зокрема державою.

У науковій літературі фінансові потреби об'єкта розглядають як «мінімальну суму грошових коштів, що необхідна йому в поточному періоді для фінансового забезпечення безперебійної діяльності за умови дотримання договірної дисципліни». [1]. Управління фінансовими потребами ТГ повинно забезпечуватись за допомогою чітко сформованої структури управління ТГ, цілей її діяльності, що відповідають меті, адекватного методичного забезпечення, використання сучасного інформаційного і програмно-технічного забезпечення, фінансових інструментів для реалізації управлінських рішень тощо.

Управління фінансами передбачає не тільки вплив на процес накопичення фінансових ресурсів, але й організацію та реалізацію самого процесу фінансування. Мета будь-якого фінансування - покрити визначений заздалегідь або сформований у процесі діяльності перелік грошових витрат. Покриття може здійснюватися за рахунок як наявного, так і (або) спеціально створеного джерела фінансування.

Структура та величина фінансових потреб ТГ може визначатися такими внутрішніми і зовнішніми чинниками: 1) особливості і результати діяльності народногосподарського комплексу ТГ; 2) стан та рівень розвитку інфраструктури ТГ; 3) організаційний потенціал (платіжна дисципліна, ефективність управління ТГ, організація господарської діяльності ТГ тощо); 4) чисельність та вікова структура населення ТГ; 5) геополітичне розташування ТГ (наближеність до кордону, зони АТО, великих міст тощо); 6) історичні, природоохоронні, культурні тощо об'єкти, що знаходяться в межах ТГ; 7) законодавчі ініціативи стосовно фінансового забезпечення ТГ; 8) стан економіки країни в цілому (в т.ч. рівень інфляції тощо); 9) інші (в т.ч. рівень корупції, національний склад, рівень безробіття тощо). Чинники 7 і 8 є основними причинами зростання грошових витрат на фінансування потреб ТГ.

Покриття поточних фінансових потреб ТГ може бути повним і частковим. У балансі, як підсумковому і найважливішому звітному документі бухгалтерського обліку, вказуються не фінансові потреби, а сальдові залишки по оборотах рахунків обліку джерел і їх розміщення на звітну дату. Крім того, баланс не дає повного уявлення про всі складові поточної діяльності ТГ як основи для виникнення її фінансових потреб.

Задоволення фінансових потреб ТГ може здійснюватись у такій послідовності: 1. Ідентифікування переліку потреб, що повинні бути задоволені ТГ в першу чергу. 2. Розробка та обґрунтування декількох варіантів розвитку ТГ. 3. Вибір джерел фінансування. 4. Розподіл можливих джерел фінансування відповідно до етапів фінансування. 5. Формування завдань, які повинні бути виконані для досягнення фінансових цілей ТГ. Починати необхідно з тих завдань, які вимагають негайного вирішення або виконання яких займе тривалий час. 6. Контроль за реалізацією плану.

Основним чинником зростання дохідної частини об'єднаних ТГ у 2016 році стало спрямування медичної та освітньої субвенцій. Середній відсоток дотаційності бюджетів об'єднаних ТГ склав 27,6%. У більшості ТГ єдиним джерелом фінансування капітальних видатків стала інфраструктурна субвенція, яка надається на створення і модернізацію інфраструктури. Дана субвенція розподіляється між об'єднаними ТГ залежно від кількості мешканців сільської місцевості та території громади [2, с. 158].

Можливість забезпечення потреб ТГ фінансами залежить в тому числі і від активності її членів. Заохочення, стимулювання їх до дії є одним із головних завдань організаторів ТГ. Як зазначають польські колеги, це є непростим завданням в першу чергу через те, що люди, як правило, бояться змін. Вони ідентифікують такі основні причини низької активності членів ТГ і їх небажання об'єднуватись в єдину спільноту: 1) страх втратити контроль над власним життям; 2) побоювання, що кожна зміна пов'язана з ризиком; 3) страх втрати іміджу, обумовлений тим, що попередні ініціативи були помилковими; 4) небажання здійснювати додаткові зусилля; 5) страх невідомого; 6) зміна перериває реалізацію існуючих планів та проектів і занять, у тому числі сімейних, що викликає стрес і неприйняття [3, р. 80-81].

Використані джерела

1. Пестовская З. Текущие финансовые потребности предприятий. Концептуальные подходы к управлению [Електронний ресурс] / З. Пестовская. – Режим доступу: duan.edu.ua/uploads/finansy14-15/11129.pdf
2. Сторонянська І.З. Фінансова спроможність ОТГ: цілі VS результати // Фінансова спроможність об'єднаних територіальних громад: очікування і реалії: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, 29-30 листопада 2017 р. (Рівне-Луцьк). – Рівне: Волин. береги, 2017. – 264 с.
3. Bąbska В. Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy środowiskowej/ В. Bąbska, М. Rymsza. – Warszawa: Copyright by Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, 2014. – 170 p.